

Gospodarstvo

Narodna banka in mali obrtniški krediti

Iz obrtniških krogov smo prejeli: Kakor znano, je Narodna banka preteklo leto sklenila, da stavi na razpolago malim obrtnikom v celi državi skupnega kredita do 10.000.000 Din na ta način, da je spriču velikemu številu reflektantov visokost posameznega kredita omejena na 5000 Din. Sloveniji je bilo dodeljeno od imenovane skupne vsote prvotno 800.000 Din in na zadnji seji Narodne banke radi prošnje Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani se nadaljnjih 200.000 Din, skupaj torej 1.000.000 Din.

Ta vsota ni bogve kako visoka, toda navzlic temu so prizadeti krogi s hvaležnostjo in zadoščenjem pozdravili ta ukrep Narodne banke, ki je z njim razširila svoj delokrog tudi v prid mali obrti ter dokazala svojo dobro voljo pomagati tudi tej panogi našega narodnega gospodarstva, čeprav tako direktna podpora v bančnih statutih ni predvidena. Upravičena je bila tudi nada, da se bo dalo s pomočjo Narodne banke lepo ideo popolne organizacije obrtniškega kredita tudi še nadalje izpopolniti.

Navzlic temu pa je pretekli teden priobčil neki ljubljanski dnevnik na vodilnem mestu navdve tendenciozno in naravnost strupen članek, v katerem se norčuje iz te akcije Narodne banke, češ da jo se smatrati v omenjenem obsegu direktno za norčevanje naše male obrti. Obsojamo kar najodločneje tako demagogijo, ki dokazuje popolno nerazumevanje stvarnega položaja ter je le v stanu zastrupiti razmerje med Slovenijo in največjo denarno organizacijo v državi. Protestiramo zoper tak način nepoklicane polemike in smatramo, da bi bilo v interesu dobre stvari, ako se našemu protestu pridružijo tudi prizadete obrtne organizacije.

Stanje Narodne banke

dne 22. februarja 1926.

	Razlika v primeru s stanjem dne 15. dec.
Aktiva:	
kovinska podlaga	436,7 + 8,9
posojila na menice	1.146,8 + 7,8
posoj. na vredn. papirje	160,4
račun za odkup kronskih novčanic	1.152,9
račun zač. razmenjave	348,7
državni dolgovi	2.966,3
vrednost drž. domov, zastavljenih za izdajanje novčanic	2.966,3
saldo raznih računov	608,7 + 36,6
Skupaj	8.956,3
Pasiva:	
Od glavnice izplačano	28,4
rezervni fond	7,4
novčanic v obtoku	5.643,4 + 61,4
državni račun začasne razmenjave	348,7
državne terjatve po raznih računih	234,9 + 64,0
razne obveznosti	478,3 + 50,9
državne terjatve za zastavljene domene	2.138,3
ažnjo za kupovanje zlata	76,5
Skupaj	8.956,3

—g Zakon o izkoriščanju vodnih sil. V poljedelskem ministristvu pripravljajo načrt zakona o izkoriščanju vodnih sil.

—g VI. Ljubljanski velesojem (od 26. junija do 5. julija 1926. Ministristvo trgovine in industrije je s svojim odlokom Pr. Br. 153 od 22. feb. 1926 priznalo, da uživajo predmeti industrijske svojine, razstavljeni na tem velesojem, pravo prvenstva, predvideno v paragrafi 90, 107 in 113 zakona o industrijski svojini in v paragrafi 95 do 99 navedbe od 17. nov. 1920. Dalje je so ministristvo priznalo letošnji velesojemski prireditvi popolni značaj čiste gospodarske razstave.

To in ono

Drzen čin nemškega stavbnika

Policijski komisariat v Karlovih Varih je izdal v nedeljo ta-le uradni komunikat: Stavbenik Rudolf Rössler gradi v Karlovih Varih blizu hotela »Imperial« dom za kopališke goste. V soboto ob 9. je prišel na stavbišče in pozval delavce, naj nehajo delati in gredo z njim k okrajnemu glavarstvu. Uslužbeni so ga ubogali. V spremstvu 60 oseb je odšel Rössler pred poslopje okrajnega glavarstva. Tam je dočel dva delegata, s katerima je odšel v pisarno okrajnega glavarja, vladnega svetnika dr. Fiedlerja, ter mu izjavil, da je aretiran in odstavljen. Na vprašanje dr. Fiedlerja, zakaj tako postopa, je Rössler odgovoril, da ga aretira zato, ker je Čeh. Dr. Fiedler je hotel poslati uradnika Mikša k telefonu, da bi pozval policijski komisariat, ker je mislil, da ima opraviti z blazniom. Toda Rössler je zakričal na Mikša, da ne sme telefonirati. Dr. Fiedler se je nato vrnil v svojo pisarno in hotel sam telefonirati policijskemu komisariatu. Rössler mu je to prepovedal, češ da bo rabil v skrajnem slučaju silo. Dr. Fiedler se je bal, da utegne Rössler res izpolniti svojo grožnjo, ker je držal roke v žepu. Fiedler je mislil, da ima v žepu revolver. Zato je odšel v sosednjo sobo, kamor mu je sledil tudi Rössler. Tu so uradniki Rösslerja prijeli. V tem so prilomastili v sobo Rösslerjevi uslužbeni, ki so uradnike prisilili, da so Rösslerja izpustili.

Rössler je zapovedal deseterici svojih uslužbencev, naj ostanejo pred poslopjem okrajnega glavarstva na straži, z drugimi je pa odšel pred glavno pošto in jim zapovedal, da ne smejo nikogar pustiti v poslopje. Nato je odšel v spremstvu 40 mož na policijski komisariat. V predsobi je našel na policijskega svetnika dr. Votava in mu izjavil, da je aretiran. Dr. Votava je Rösslerja zadržal in poklical stražnike, ki so stavbenika in njegove uslužbence aretirali. Aretirani so se branili tako, da je prišlo do spopada med njimi in po-

licijo. Ranjena sta bila dva policijska organa. Naposled so bili napadalci premagani. Policija jih je zaprla in ovadila okrajnemu sodišču v Karlovih Varih. Aretiranih je bilo 18 oseb. Duševno stanje stavbenika Rösslerja je preiskal policijski zdravnik, ki ni našel nobenih znakov izrazite duševne bolezni.

Tako poroča policijski komisariat v Karlovih Varih. Nemški listi pišejo o senzacionalnem dogodku v tem smislu, da je Rössler abnormalen. Popolnoma normalen mož gotovo ni, sicer bi ne delal takih neumnih eksperimentov.

Krvav pretep pred poročnim oltarjem

Pred oltarjem v Orehovu v Karpatski Rusiji je prišlo do krvavega pretepa. Sin bogatega seljaka je stopil s svojo mlado nevesto pred oltar, da ju poroči svečenik. Cerkevni poroki je hotelo prisostvovati veliko število prijateljev obeh kandidatov za jarm svetega zakona. Zlasti številni so bili bivši prijatelji in znanci neveste. Ko je svečenik stopil pred oltar, da izvrši poročne obrede, je došlo do velikega hrupa, nakar je sledil splošen pretep s krvavimi posledicami. Kako je prepri pravzaprav nastal, ne ve nihče. Bržčas je kdo izmed nekdanjih nevestinih častilcev izustil kako posmehljivo opazko ter s tem razburil ženinove prijatelje. Duhovnik je ves preplašen pobegnil izpred oltarja in stekel po orožnike, ki so bili nastanjeni tik cerkve. Ti so razpršili vročkrvne svate, a poroke vse eno ni bilo, ker je pred oltarjem obležal mrtev nevestin oče.

Zagoneten golob v notranjem ministristvu

V tuji špijonski službi. Veliko senzacija je vzbudil v Beogradu razmeroma neznaten dogodek, ki se je pripetil te dni v notranjem ministristvu in sicer baš v oddelku za zaščito države. Na otvorjeno okno ministrskega

tajnika Rističa je padel golob, ki ga v prvem hipu g. Ristič niti ni opazil in upošteval. Pozneje se je golob zalutal v sobo, nakar je g. Ristič zaprl okno in opazoval goloba. Spoznal je, da gre za goloba v špijonski službi. Nasil je na perutih znak »J. M. sekcia št. 20 889«. Napis je bil v francoščini. Ristič je dogodek prijavil svojemu šefu, ki je goloba ujel in zagonetno stvarco predal državni policiji, da izvidi slučaj. Po nekih znakih sodeč gre za goloba, kakor jih Madžari uporabljajo za špijonsko službo proti naši državi. Ni pa izključeno, da se je golob zatekel iz Italije preko Dalmacije, kjer so opetovano nalovili golobe iz italijanskih vojaških golobnjakov. Za zagoneten slučaj se policija zanima intenzivno, doslej brez uspeha.

Pokret mlade inteligence

Te dni je skupina mlade inteligence v Sarajevu skupaj s nekaterimi preizkušenimi starejšimi javnimi delavci osnovala »Zadrugo socijalnokulturnega dela«. Cilj novega društva bo razširjati prosvetno in kulturno delo med zanemarljivejšimi plastmi podeželskega, pa tudi mestnega prebivalstva. Pred očmi te mlade inteligence lebdi ideal zblizanja vasi in mesta, seljaka in meščana, tako da bi se v bodočnosti zljala v enoten, vzajemno podpirajoči se narod. Vršila se bodo na deželi in v mestih predavanja po točnem načrtu. Predavanja bo zadržala izdajala en mas ter jih razširjala kot tiskano besedo v najštevilnejših izvodih med narodom. Inteligenca, ki se zbira okoli te nove socijalnokulturne zadruge bo izdajala tudi znanstveno revijo, v kateri bo obravnavala poti in način ljudske izobrazbe ter splošne metode socijalnokulturnega dela med narodom. Poleg revije namerava ta mlada inteligenca osnovati še naučni institut za preiskovanje narodovih potreb in za proučevanje najboljših ljudsko izobraževalnih idej.

Kakor vidimo ima zadruga plemenite cilje, ki bodo zelo zalegli v Bosni in Hercegovini, kjer je potreba po prostovoljni javni izobrazbi zelo velika. Samo, da bi te lepe cilje vsaj deloma dosegla.

BAD-NAUHEIM

Hesensko državno kopališče

Postaja D-vlaka proga (Hamburg-Berlin)-Casel-Frankfurt a. M.-Basel

45 minut od Frankfurta a. M.

Svetovno znani oglikovekislji, topli vroci kuhinjske soli (30,5—34,4° Cels.)

Nedosežno pri obolenostih srca in arterij, revmatizmu, protinu, boleznih hrbtničnega mozga, živčnih in ženskih boleznih. — Izbrane zabave. — Sport vseh vrst. — Vsi novodobni zdravilni pripomočki. — Lepo, prijetno okrevišče. — Izborna preskrba po zmernih cenah.

Xektografični, kopirni, računski in povoščeni zvitki. Role (zvitki) za registrirne blagajne in računske stroje. **Lud. Baraga** Ljubljana Tel. 980 Selenburgova 6

Posedstvo

z enodružinsko hišo, nji-ve, travniki, vinograd, pol ure od železniške postaje — radi družinskim razmer ugodno napredaj. — Ponudbe pod »Stajersko 665« na upravo »Slovenskega Naroda«. 665

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje št. 5

Dva črkoslikarska pomočnika

Sprejme takoj — tverda Pristov & Bricej, Ljubljana, Aleksandrova cesta 1. — Sprejme se tudi vajenec, ki ima veselje do črkoslikarstva. 659

Gospodično,

ki bi podučevala laščino v večernih urah — išče zakonski par. — Naslov pove uprava »Slovenskega Naroda«. 50/T

Abbazia-Opatija II

Pension Lunaček, krasne sobe, razgled na more, sa celom prehranom 28 lra dnevno po c. 1. — Ma-rija Lunaček. 469

Pletilni stroji

nemškega izdelka patent »Ideal« z jamstvom za nogavice, jopice, svitarje in vsakovrstne pletenine nudijo vsakomur najboljšo in sigurno eksistenco. V zalogi s poukom, ki je jako lahak, in po potrebi tudi s stanovanjem edino le pri

F. Kos, Ljubljana, Zidovska 5
Generalni zastopnik.

Pozor !!

Zaradi razprodaje male zaloge vina iz zapuščine amrlega lastnika se toči v **restavraciji Bellevue** samo še kratek čas izborna vino po sledečih izredno znižanih cenah:

Rdeče dalmatinsko liter po 10 Din
Rdeče stajersko liter po 12 Din
Prima belo vino (rizling) liter . . po 12 Din
Najboljši graščinski rizling . . . po 14 Din

Uprava zapuščine

Natakarica

z večletno prakso — išče službo; najraje na letovišcu. — Dopisi pod »Natakarica/664« na upravo »Slov. Naroda«.

Trg. pomočnik

vojaščinu prost, izurjen v mešani trgovini — išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe na upr. »Slov. Naroda« pod »Trgovski pomočnik/663«.

Sobico

zračno, s hrano — od- dam mirnemu gospodu. — Ponudbe pod »Vod-mat/662« na upravo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

1—2 sob s kuhinjo išče mlad miren zakonski par v novi ali stari hiši. — Ponudbe pod »15. marec 661« na upravo »Sloven-skega Naroda«.

Podstrešna sobica

čista, suha, s hrano se takoj odda enemu gospo- du. — Anton Maver, Ljubljana, Ahacjeva ce- sta št. 5. 673

Mlada prodajalka

galanterijske stroke išče službo v mestu ali na deželi. — Ponudbe pod »Dobra moč/671« na upr. »Slov. Naroda«.

Blagajničarka

vestna in natančna, išče službo v trgovini ali v večjem podjetju. — Po- nudbe pod »Blagajničar-ka/670« na upravo »Slov. Naroda«. 670

Kupujemo zlato,

srebro, platino. — Tovar- na za ločenje dragih ko- vin. Ljubljana VII, Sv. Jerneja cesta 8. 669

Za vsako sprejemno ceno

prodajam klobuke, slamnike ter vse potrebščine za modiste. — **Minka Horvat**, modistka Ljubljana, Dalmatinova ulica 10/II

Več krojaških pomočnikov

za fino damsko delo — sprejem takoj. — »Eli- tes«, Ljubljana, Prešernova ulica 9. 647

Polenovke, namočeno marinade vseh vrst

po konkurenčnih cenah, morske in sladkovedne ribe dobite vsak dan 38-T

V specialni trgovini »RIDA«

Gradisce 7, Ljubljana

Najnovejši opihalni izum

petrolejska plinska svetiljka, **»AIDA«** z žarnovo žarnico

200-500 svet. moči. Krasno bele barve. Neznatna poraba petroleja. Sveil kakor elektrika! **»AIDA«**

se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtoč itd. **»AIDA«** je prikladna za najmanjše in največje prostore. — Zahtevajte prospekt! Glavno skladišče za SHS ima elektrotehnična firma

»SVARC i drug«

ZAGREB, Preradovičeva ulica 1

— Išče mo zaupne zastopnike — Zahtevajte takoj prospekt! —

Vsakovrsten žagani in tesani les

(suhe deske, trami) za mizarje in tesarje, vsako množico po najnižji ceni se dobi vsak čas v največji zalogi pri tvrdki

FRAN ŠUSTAR, lesna industrija in trgovina, parna žaga Ljubljana, Dolenjska cesta 12

NARODNA KNJIGARNA

Prešernova ulica št. 7

Vsled odpovedi lokala **globoko znižane cene** za vse pisarniške in šolske potrebščine, papir, trgovske knjige, stare letnike Ljubljanskega Zvona ter leposlovne in druge knjige.

Ugodna prilika za šole in knjižnice.

Vsled ugodne nabave surovin smo znatno znižali cene

nogavicam in drugim pleteninam

P. n. trgovce in zadrage prosimo, da zahtevajo cenike, ter se priporočamo

M. Franzl & sinovi
Ljubljana, Privoz 10.

Srajce

promenadne, bele in barvaste, ovratnike vseh vrst, pentlje, samoveznice, žopne robe, nogavice v raznih barvah za gospode in dame, naramnice, toaletne potrebščine, svilene trakove, čipke in veznine. — Nizke cene. — Velika izbira samo pri

Josip Petelinc-u Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica Din 50.000.000—
Skupne rezerve nad Din 10.000.000—

ustanovljena 1900
LJUBLJANA — DUNAJSKA CESTA (v lastni hiši)
PODRUZNICE:
Brezice, Celje, Ormož, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, Agencija Legats.

Poštni ček-račun Ljubljana 10509
Brzjav. naslov: Banka Ljubljana
Tel. šte. 261, 413, 502, 503, 504

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoča dela

Urejuje: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jesenjak. — Za inzeratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.